

Boli to dni, ktoré sa stali vstupnou bránou k lepšiemu spolunažívaniu, vzájomnej úcte a tolerantnosti

Dni obce pre občanov sú najkrajším a najmilším sviatkom v roku. Termín osláv v dávnejšej minulosti bol v jeseni. Od roku 2015, na základe rozhodnutia volených orgánov obce, sa preložil na leto. A tak sa spojili dve významné udalosti a to svetská (Deň obce) a cirkevná (Svätá omša patrónky obce Márie Magdalény) k spokojnosti všetkých občanov. Tohto roku sa oslavy uskutočnili 25. a 26. júla ako prvé spoločné stretnutie po pandémie COVID-u 19. Oživil sa život v obci a všetci to privítali, ocenili. Pripomíname, že obec zabezpečila všetky opatrenia na to, aby nedošlo k obrozeniu, nakazeniu občanov koronavírusom.

Počasia pôsobilo rizikovým dojmom i predpovede boli zmiešané, neurčité. Nakoniec všetko dopadlo dobre. Prvý deň nepršalo a na druhý deň spáchlo až popoludní. Oslavy boli pripravené tak, aby sa zvládol aj dažď. Nasvedčovali tomu stany, prístrešky.

Pred oslavami každá domácnosť dostala pekný spomienkový darček. V igelitke s erbom obce bola uložená pekná pozvánka, nákupná taška, spomienkové pero s erbom a názvom obce. Nechýbali lístky na obed a občerstvenie pre každú osobu.

Oslavy začali v sobotu o 14.00 hod. v Parku slobody. Celú oslavu moderovala naša rodáčka Mgr. Katka Strojná (Birková) od začiatku až do konca. Skúsená, obci verná konferenciérka slávnostne otvorila Deň obce.

Po otvorení sa slova ujala starostka obce Ing. Radoslava Uhrinová. Privítala vzácných hostí: Želmíru Gonosovú, starostku obce Rožňavské Bystré, Jarmilu Pavlíkovú, starostku obce Gočaltovo, Ing. Štefana Baštáka, starostu Slavošoviec, poslanca KSK, Ladislava Belányiho, starostu

Štítnika, Mgr. Petra Hlavátého, zborového kaplána Rožňavské Bystré.

Svoj prejav začala spomienkou, ktorú vyjadrila slovami: „Na rekenskú Magdolénu si pamätám už ako dieťa, keď som na ňu chodievala s rodičmi, neskôr so spolužiakmi a ešte nedávno sa na nej stretávala s kamarátmi a známymi, ktorí sa sem práve v tieto dni vracali zo všetkých kútov Slovenska i zo zahraničia.“

Vzhľadom k tomu, že to pre starostku bola prvá oslava, sa občanom vyznala s tým, čo všetko bolo potrebné urobiť pri realizácii takejto významnej udalosti. Podotkla, že tento rok bola Magdalénka pre ňu iná. Už to nebolo z pozície účastníčky, ale organizátorky. Zistila, že to nie sú len dva dni, počas ktorých sa dá v Rakovnici zabaviť, ale že je za tým zodpovedná práca na niekoľko týždňov vopred.“

Celú situáciu jej skomplikovala aj koronakríza a prísne hygienické opatrenia, ktoré sa menili zo dňa na deň a „nepomáhalo“ ani počasie. So svojim tímom uvažovali aj nad tým, žeby tento rok oslavy radšej odložili. Po predis-

kutovaní za a proti návrhom dospeli k záveru, že náš sviatok je dominujúci, „treba ho urobiť, lebo je to najdlhšia a naoblúbenejšia tradícia našej obce a navyše vôbec nezáleží na tom, či budeme sedieť v daždi pod stanami alebo s rúškami na tvári.“ Dôleži-

té bolo a je, „že sa spoločne stretáme, posilníme susedské vzťahy, vzájomné spolunažívanie, ale aj pohostinnosť, úctu a toleranciu. V tom je poslanstvo Magdalénky i Dňa obce pre mňa osobne a verím, že aj pre nás všetkých.“

(pokračovanie na 3. strane)

Krátke informácie

Dve nestačia

Zrkadlo pri kritickej časti cesty zabraňuje haváriám a bezpečne umožňuje plynule jazdiť. Dve máme pri OcÚ a osvedčili sa. Problém je len keď vodič vychádza zo spodku obce nemá prehľad o tom či z ľavej strany je cesta voľná. Riziková jazda je pri bývalej materskej škole. Zákruta je totálne neprehľadná. V dávnej minulosti tam bolo zrkadlo a je potrebné, aby bolo aj v súčasnosti. Zatiaľ sa ako tak darí vyhnúť nebezpečnej kolízii, ale dokedy. Pár krát sa už autá ťukli.

Slávnostný akt

Privítanie nových malých občanov do života v obci má dlhodobú tradíciu. Aj začiatkom tohto roku sa takáto milá udalosť udiala. Podľa nariadenia štátu bola účasť na akte obmedzená. Boli tam rodičia s oslávencom a najbližší príbuzní. Celý priebeh bol silne zážitkový. Okrem oficiálnej časti k potešeniu prítomných sa do aktu zapojil ZPOZ so svojim milým vystúpením. Hrou na klavír i spevom prispela známa speváčka Miriam Gallová.

Je ich stále viac

Naši občania nečakajú na to, kedy im obec vykosí trávu pred domom, záhradou. Sami dobrovoľne to urobia. Majú potešenie z toho, že celé prostredie okolo ich majetku je pekné, čisté. Patrí im za to poďakovanie, lebo týmto činom poukazujú na osobnú starostlivosť o obec.

Čo s nimi

Často píšeme o premnožení živočíchov. Občania nás upozornili na zvýšený počet mačiek v obci. Príčinou je neregulované, voľné množenie. Z týchto mačiek sa potom stávajú túlavé zvieratá a to už nie je dobré. Voľne pobejú po celom teritóriu, dedine. Miesto myši lovia vtáky. Obťažujú ľudí vnucovaním

sa a požadovaním jedla. Výkalmi špinia záhradky. Podľa veterinárov šíria choroby prenosné aj na človeka. Je dobre sa aj nad tým problémom zamyslieť a nájsť riešenie.

Líšky

Už nie je nijakou zvláštnosťou, že na našich pozemkoch, záhradách objavíme divú zver. So srnkami máme svoje skúsenosti. Často sa objavujú líšky. Tohto roku lovili na Hostinci. Z domácej hydin sem-tam niečo aj chytili.

Príliš veľa

Tento vlhký rok nám dal zabrať. Ide o slizniaky. Privandrované z južnej Európy sa premnožili nad únosnú mieru. Žrali a žerú nielen v záhradách, ale aj tzv. buriny, kvety atď. Pohybujú sa oveľa rýchlejšie ako naše slimáky s ulitou. Ich sfarbenie a veľkosť je „bohatá“. Ak sa vám pustia do záhradky listy miznú pred vašimi očami. Ostanú len holé stonky. Ničíme ich ako sa len dá a ako vieme, alebo ta máme odskúšané. Zle je na tom, že migrujú z pozemku na pozemok. Nepoznajú hranice, obmedzenia. Na ich hromadný útok odpovedáme hromadným ničením a to je jediná cesta.

Vajčka

Malovaním, zdobením vajčiek sa u nás zaoberajú ženy. Jednu z nich, pani Gitku Lešťákovú všetci dobre poznajú. Jej rukami prešli stovky kraslíc. Začiatkom roku dostala ponuku zdobiť pštrošie vajcia. Ozdobila ich skvele. Videli sme ich a môžeme to potvrdiť.

Vydarená sezóna

Na prelome júna a júla hubárska sezóna zaznamenala veľký úspech. Huby rástli, ako sa hovorí, všade. Stačilo ísť do lesa a úspech bol istý. Bežne sa stávalo, že hríby veľkosťou taniera boli viac než časté. Občas to malo chybičku.

Boli červavé. „Neúspech“ bol nahradený menšími kúskami a tých bolo dost.

Chráňme si

Obec sa vyznačuje i tým, že tu dýchame čistý a voňavý vzduch prefiltrovaný lesmi na severnej i južnej strane. Chráňme si ho ako je to možné. Občas na to zabúdame a to je škoda pre všetkých. Naši spolupracovníci nás upozornili na znečisťovanie pálením nežiaducich, škodlivých a rakovinu spôsobujúcich materiálov. Ide o pálenie plastov, pneumatík a iných organických látok. Postup k zabráneniu takéhoto počínania je jednoduchý. Upozornite na to starostku obce a tá v zmysle zákona urobí nápravu.

Vyschnú

Novým fenoménom na jar bolo zaznamenanie, zaevidovanie schnutia orechov. Zaujímavé bolo, že priebeh schnutia začal na konci konárov cca do dĺžky jedného až dvoch metrov. Predpokladá sa, že je to dôsledkom dlhotrvajúcej choroby orechov.

Silné

Silné a nepríjemné dažde spojené s vetrom k nám roky prichádzajú z juhu od planiny. Už aj tohto roku v mesiaci máji i v ďalších mesiacoch boli dni kedy to veľmi nepríjemne „šibalo“.

Daždivo i slnečne

Mesiac máj začal pekným slnečným počasím. Prvého mája po 19,00 hodine mierne pršalo a ukázala sa nám na východe nádherná dúha. Celý mesiac prevažoval dažď a vietor. Bolo aj slnečno a veľmi sucho. Teploty sa pohybovali od 25°C do 27°C. Jeden deň 23. mája bol ranný mráz -2°C.

Majú sa k svetu

V bocianom hniezde pribudli dve mláďatka, čo je bežné. Dobré chované, hneď sa mali k svetu. Informoval nás o tom poslanec Milan Hlaváč. Má veľkú výhodu, lebo pred jeho domom je hniezdo. Pripomenul, že v minulosti v hniezde sa vyliahlo najviac päť mláďat.

Prach

Bolo to aj predtým. Čo? Od pondelka 11. mája celý týždeň padal z oblohy prach. Pokryl kapoty aut i vonkajší nábytok. Škadiaľ sa vzal? Zo Sahary ho doniesol vietor. Už to začína byť akási pravidelnosť.

Vyšantil sa

Medard sa v mesiaci júni vyšantil. Počasie bolo podobné, ako v predchádzajúcom mesiaci. Často sa stálo, že dopoludnia bolo pekne, slnečno, teplo a popoludní pršalo. Najhorúcejší deň bol 13. jún, kedy teplomer ukazoval 34°C. Prvý astronomický letný deň 20. júna bol upršaný. Prudký lejak postihol obec 26. júna o 15,30 hod. Dopoludnia bolo pekne, horúco, ale dusno. Teplota sa vyšplhala na 30°C. Očakával sa dažď. Obloha nad celou dedinou bola obklopená čierňavou, čo vyústilo do riadnej búrky za zvukov mohutného blyskania a hrmenia. Napadlo mimoriadne veľa vody, ktorá spôsobila nečakané, skryté škody napr. podmyvanie budov.

Príspevok

Od vzniku cirkevných škôl až po základnú školu sa v Rakovnici vystriedalo mnoho učiteľov. Jedným z nich bol aj Anton Pavlík rodák z Betliara, ktorý u nás pôsobil v rokoch 1933 – 1935. Jeho pričinením sa v Rožňavskom archíve zachoval príspevok, ktorý publikoval v týždenníku Šafárikov kraj v roku 1935. V článku opísal zvyklosti svadby v Rekeni. Na ďalších stranách RON si to môžete prečítať.

Štípu

Biedna zima, mokrý rok, vlhko a teplo, nádrže s vodou to sú optimálne podmienky na rozmnožovanie komárov. Je ich neúrekom. Larvy komárov sú viditeľné v nádobách s vodou. Oni sa majú dobre a my sme doštipaní. Útočia na nás po krvi baziace samičky. Zatiaľ máme dva druhy komárov. Klasické oznamujú svoj príchod bzúčaním, nové priletia potichu a štípu.

(pokračovanie na 9. strane)

Boli to dni, ktoré sa stali vstupnou bránou k lepšiemu spolunažívaniu, vzájomnej úcte a tolerantnosti

(pokračovanie z 1. strany)

Dotkla sa aj v dedine citlivej udalosti, ktorá sa stala tesne pred uskutočnením osláv. Dňa 23. júla nás tragicky a nečakane opustil spoluobčan Ján Mátáš. Celej smútiacej rodine vyjadrila úprimnú sústrasť a poprosila všetkých prítomných, aby jemu a všetkým našim drahým, ktorí už nie sú medzi nami, venovali úprimnú spomienku symbolickou minútou ticha.

Prejav k účastníkom osláv ukončila poďakovaním všetkým, ktorí jej pomohli pri organizovaní a zabezpečení tejto akcie. Popriala všetkým občanom, hosťom, návštevníkom príjemnú zábavu a hlboké zážitky, trvalé spomienky na tohtoročné Dni obce.

na strane: Vlado Molnár

Kultúrny program otvoril ZPOZ pri obecnej úrade. Členky Zboru pre občianske záležitosti pri Obecnej úrade v Rakovnici pod vedením Boženy Ďuranovej tohto roku sa zamerali na čisto rakovnické piesne a pripojili sa tak s úctou a vďakou k životu v našej obci. Zaspievali štyri piesne: Prala som ja na potôšku, Hej, mám ja lúšku v hĺboké doline, Zrodili sa trenky za horami a To rekenké šíria polo. Na záver členky ZPOZ-u zažrali všetkým tu rodeným, prishahovaným i bývalým občanom pokojný, radostný a bohatý život v našej rozvíjajúcej sa obci s čistým srdcom a krásnym

nárečím. Daj Bože, aby sa tak stalo!

Súčasťou vystúpenia bola prezentácia detí pod vedením Katky Nociarovej. Milé predstavenie zaujalo nielen rodičov, babky, dedkov, rodinných príslušníkov, ale všetkých prítomných, ktorí ich výkon odmenili úprimným a obdivujúcim potleskom. Pripomíname, že takéto vystúpenia už pár rokov organizuje a pripravuje k deťom citlivá Katka, začo jej ďakujeme.

Na prírodné pódium nastúpili súbory: Chlapi z FS Dolina Gemerská Poloma, Ludová hudba Ondreja Hlaváča a jeho hostia. Ich hudba, spev zdvihli náladu každému, kto ich videl, počúval.

Na javisku sa objavili dve novinky. Prvou bolo vystú-

penie súrodencov Tomáša a Maťa Kováčovcov, žiakov ZUŠ v Rožňave, ktorí spolu so svojou učiteľkou Marietou Roxerovou, Dis. art. zahrli pekné melódie na zobcovej

flaute. Žiaci hrali na sopránovej a ich učiteľka na altovej flaute. Vystúpenie bolo jedinečné a prvé v histórii Dňa obce.

Druhou novinkou bola Miriam Gallová so skupinou Springs. Na gitaru a bicie hrala Laura Palme, na klavír Sofia Szakalová. O Miriam vieme, že hrá na klavíri. Spolu hrávajú od „zuškárskych“ čias. Spievali sa autorské skladby. Miriam mala tri: Bosá, Kým nezapadne slnko, Také ticho. Štvrtú skladbu napísala a spievala Laura pod názvom Nevediem. Ako muzikálne trio hrajú na viac nástrojov. Niekedy sa pri nástrojoch menia. Ich vystúpenie malo mimoriadny ohlas a vrúcny potlesk.

Po kultúrnom vystúpení sa podávalo jedlo a občerstvenie. Výber bol bohatý. Možnosť pestrá. Tri druhy gulášov – polovnícke dva, banický a špeciálne držky stáli za to. Fajnsmekri si prišli na svoje.

Pravidelnou súčasťou osláv bola tombola. Tombolu spravovala naša Katka, ktorá uvádzala losovanie výhercov. Praktické i vtipné výhry pobavili, potešili. Nezabudlo sa ani na deti. Skákací hrad bol k dispozícii všetkým detským záujmom. Mali možnosť pochutiť si aj na varenej kukurici a hranolkách. Záver článku sme prenechali starostke obce Ing. R. Uhrinovej, ktorá ohodnotila Deň obce a poďakovala spoluorganizátorom, vystupujúcim občanom za vytvorenie úžasnej atmosféry: „Máme úspešne za sebou najkrajšiu akciu roka – Dni Obce Rakovnica (25.07.2020). Bola to veľmi pekná akcia. S hrdosťou sa chcem poďakovať za pomoc a podporu pri jej príprave a jej reali-

zácii, pretože bolo vidieť kus peknej práce. Každý deň som sa stretla s prejavom spolupatričnosti a ochoty pomôcť.

Touto cestou chcem poďakovať všetkým, ktorí nám pomohli s organizáciou a podporou a prispeli tak k vytvoreniu tejto nádhornej tradície. Predovšetkým ďakujem sponzorom za finančnú podporu, za poskytnutie vecných darov do tomboly, ako aj zapožičanie priestreškov. Taktiež ďakujem za poskytnutie skákajúceho hradu, ktorý urobil tým najmenším veľkú radosť.

Ďakujem aj našim zamestnancom a poslancom obce, ktorí ochotne pomohli pri príprave akcie. Ďakujem aj predstaviteľom spoločenských organizácií, ktorí taktiež prispeli k úspešnému priebehu osláv. Veľké ďakujem patrí najmä dobrovoľníkom, ktorí sami od seba vo svojom voľnom čase pomohli skrášliť prostredie a vzorne a priateľsky sa starali o návštevníkov.

Ale aké by to bolo bez pestreho programu a dobrého jedla? Nevieme, lebo moderátorka Mgr. Katka Strojná, Ludová hudba Ondreja Hlaváča a ich hosti, Mímka Gallová s dievčatami, ZPOZ pri obecnej úrade v Rakovnici, muži z folklórneho súboru Dolina z Gemerskej Polomy sa postarali o príjemnú atmosféru, za ktorú im so srdca ďakujem.

Polovníci z Rakovnice z poľovníckych združení Berzehorka a Gerlach, Banický spolok s Lacom Kučerom sa postarali o náš hlad a uvarili nám výborné gulášiky a Braňo Pástor nesklamal ako vždy s tradičnými držkami.

A na záver sa chcem poďakovať všetkým prítomným za vytvorenie dokonalej atmosféry. Verím, že ste sa dobre cítili, stretli starých známych, zaspomínali si a že o rok sa uvidíme znova.“

Nadaná speváčka i skladateľka

Radi Vám predstavujeme našu občianku, študentku, ktorá nás zaujala svojim „koníčkom“. Mladá generácia ju dobre pozná. Môžete sa o nej veľa dozvedieť na Facebooku, YouTube, Instagrame. Je to mladá dáma Miriam Gallová, ktorá tento rok zmaturovala na Gymnáziu Pavla Jozefa Šafárika v Rožňave. Popri štúdiu sa venuje a nadálej venuje spevu, tvorbe textov a hudbe. Je talentovanou speváčkou i skladateľkou zároveň. RON ju požiadal o rozhovor. Bola ústretová a rada nám odpovedala na naše otázky. S jej súhlasom vám predkladáme dané otázky i jej odpovede.

archív M. Gallovéj

Ako ste sa dopracovali k súčasnému úspechu?

Hudbe som sa začala venovať ako sedemročná, keď som nastúpila na Základnú umeleckú školu v Rožňave. Moji rodičia si nemysleli, že nejaký talent mám. No po pár vystúpeniach, kde som spievala ľudové piesne, moja vtedajšia pani učiteľka hudobnej výchovy Mgr. Lubica Birková, presvedčila rodičov, nech to predsa len skúsia a zapíšu ma do hudobnej školy. Nikdy svoje rozhodnutie neolutovali. Moji rodičia sú pre mňa najväčšou podporou, stoja za mnou a pomáhajú mi s hocí čím, do čoho sa pustím.

Kto sa podieľal na vašom vzdelaní?

Začala som študovať spev pod vedením pani učiteľky Heleny Pál-Balázovej, DiS. art. a hru na klavíri pod vedením pani učiteľke Márie Senglerovej, DiS. art. Začiatky boli pre mňa síce ťažšie, no od chvíle, čo som tomu prišla „na klb“, som sa toho už nepustila. Vyštudovala som osem rokov základného vzdelania a aj ďalšie štyri roky druhého stupňa.

Vaše nadanie sa bohato prejavilo na verejných vystúpeniach. Kde ste sa prezentovali?

V rámci ZUŠ som absolvovala niekoľko súťaží v klasickom speve. Napríklad niekoľko ročníkov celoslovenskej súťaže Petra Dvorského alebo súťaže Moyzesov slávik, v ktorých som vždy obsadila popredné miesta. Popri tom mi poskytovala ZUŠ mnoho príležitostí vystupovať takmer neustále. Spievala som napríklad na mnohých oceneniach alebo odovzdávaní diplomov a iných podujatiach organizovaných mestom Rožňava alebo na podujatiach iných inštitúcií, ktoré oslovili ZUŠ o kultúrny program. Jeden z najväčších úspechov počas môjho pôsobenia v ZUŠ bola návšteva Prahy, kde som reprezentovala Slovensko na medzinárodnom koncerte V4. V neskorších ročníkoch som pôsobila v školskej kapele Piacere a začala som sa venovať aj modernej hudbe. Absolvovala som pár súťaží ako napr. Zemplín Pop alebo Dobšinská nota.

Komu vďačíte za svoj úspech?

K modernej hudbe ma počas celej základnej školy viedla už spomínaná Lubica Birková, ktorá mi umožňovala taktiež vystupovať v trošku inej hudobnej sfére. Bola pre mňa, i stále je, neustálou podporou. Preto ju považujem za svoju „hudobnú mamu“.

Čo nám prezradíte o vašich skladateľských krokoch?

V štrnástich rokoch som začala skladať svoje prvé vlastné piesne. Neskôr som spojila svoje dva najobľúbenejšie koníčky, písanie a hudbu. Prvé muzikály boli odohrané doma ako bábkové divadlo s mojou sestrou. Neskôr som v šestnástich napísala anglický muzikál Johana z Arku, ktorý vyhral celoslovenskú súťaž Jazykový kvet. Nasledoval muzikál „Zo srdca Uhorska“, ktorý mal obrovský úspech v medzinárodnom projekte Erasmus+, neskôr sme ho hrali pred kaštielom Betliar v spolupráci so SNM Betliar. Bolo to krásne podujatie, ktoré sa tešilo neočakávanému úspechu. Prišlo nás podporiť mnoho ľudí. Na svoje si prišli všetci, od maličkých detí až po najstarších priaznivcov Múzea Betliar.

Vaša hudobná kariéra začala stúpať a získavať množstvo fanúšikov. Aká činnosť bola odrazovým mostíkom?

Minulý rok som završila svoje štúdium v ZUŠ súkromným koncertom, na ktorom sa zúčastnilo cez stovadsať ľudí. Koncert sa konal na Radnici, prišlo ma podporiť množstvo mojich spolužiakov, mojich učiteľov, priateľov, kamarátov a rodičov mojich kamarátov. Pôvodne malo ísť o komorný koncert. Nakoniec sa povedomie o pripravovanom koncerte rozšírilo a prišiel na koncert

chcelo veľa ľudí. S radosťou som všetkým rozposlala pozvánky a vznikla z toho jedna z najkrajších akcií, na akých som kedy hrala. Práve tento koncert bol pre mňa prelomový, pretože sa o moju tvorbu začalo zaujímať mnoho ľudí. Záznamy z tohto koncertu dnes využívame pri ďalšej tvorbe. Svoju hudbu pridávam na platformy ako je Youtube a Instagram, vďaka ktorým získavam čoraz viac priaznivcov.

Ako ste pripravovali váš prvý obdivuhodný videoklip?

Videoklip sa natáčal v zasněženom Slovenskom Raji, niekoľko záberov bolo z môjho súkromného koncertu. Natáčanie vonku bola naozaj výzva, podvečer už silno mrzlo, fúkal vietor a ku koncu natáčania som si necítila prsty na rukách a nohách. Ale napriek tomu, to bola naozaj zábava. Veľmi som si to užila. O video sa postaral Lukáš Ďurán, ktorý prišiel s myšlienkou vytvoriť tento videoklip prvý. O zvukovú réžiu Petra Bangoová. Spolupráca s nimi je stále príjemná, hudobne si rozumíme a práve oni mi pomohli moju pieseň Bosá zvizualizovať.

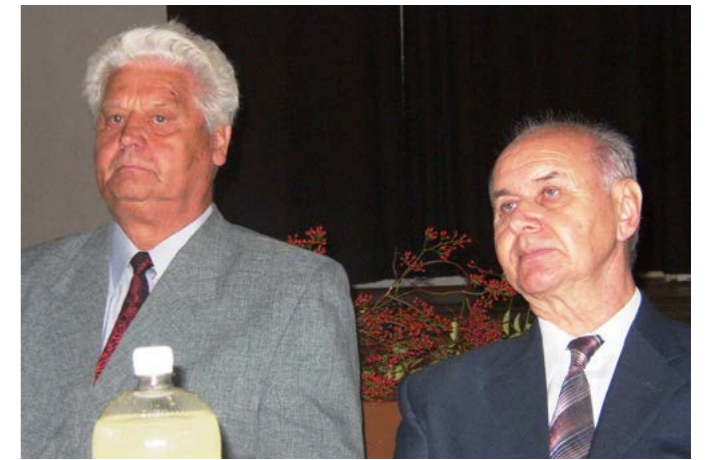
Akú máte predstavu, plány do budúcnosti?

Sama som zvedavá, čo budúcnosť prinesie. Stále píšem nové piesne a púšťam sa do nových projektov. Nechajte sa prekvapiť. Svojimi piesňami a muzikálmi chcem oslovovať čo najviac ľudí a vyčarovať im nimi na tvári úsmev. Chcela by som odísť na univerzitu do Bratislavy, kde si myslím, je hudobná scéna predsa o trošku otvorenejšia. Uvidíme, možno sa na mňa šťastena usmeje, no hlavné je neprestať na sebe neustále pracovať.

Za rozhovor ďakujú RON

Činnosť Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska očami prvého predsedu

Základná organizácia JDS v Rakovnici prekročila prah 20 rokov svojej existencie. Od svojho založenia rozširovala svoju členskú základňu. Každým rokom pribúdali nové akcie, činnosti, ktoré motivovali ďalších záujemcov o členstvo a spoločensko-kultúrne využitie. Pri všetkej práci, činnosti zameranej na rozvoj organizácie a k spokojnosti členov boli ľudia oddaní, zanítení, plní elánu. Takýto bol aj Ondrej Bradáč, prvý predseda a terajší čestný predseda, spolu so svojim výborom. Jeho spomienky ukazujú na to, čo všetko bolo potrebné urobiť, prekonať na zvelaďovanie organizácie.

Po odchode na dôchodok som zistil, že naši dôchodcovia sa cítia opustení, bez záujmu o spoločenské dianie, oddych, sebarealizáciu. Viditeľné to bolo aj v našej obci, zvlášť vtedy, keď zaniklo kino, zábavy ešte aj krčmy a obmedzili sa spoločenské podujatia. To všetko mali nahradiť mobily, internet a ďalšie technické vymoženosti, ktorým v tom čase sme nevedeli porozumieť.

Naša generácia toho zažila veľa. Pociťovala útrapy svetovej vojny, budovania socializmu, pamätá na 50-te roky, prežitie 68-roku, socializmus s ľudskou tvárou, nežnú revolúciu a vstup do kapitalizmu. Boli sme svedkami štrngania kľúčov na námestiach. Nedá mi nepovedať, že do určitej miery sme svojimi hlasmi podporili tento stav v očakávaní lepšej budúcnosti.

Naša organizácia vznikla na podnet OO JDS v Rožňave a jej predsedu Ing. Jána Lamača dňa 28.01.2000 ako spoločenská objednávka starostlivosti o dôchodcov, využívania ich potenciálu a životných skúseností v prospech ich života a prežitia jesene života, pri upevňovaní zdravia. Dňa 23.01.2000 sme oslovili dôchodcov so zámerom ochrany ich základných práv, pre aktívnu a rôznorodú činnosť, kvôli chýbajúcemu spoločenskému kontaktu, pre kultúrne využitie, zmys-

lupné využitie seniorského veku. Toto mohla realizovať len Základnej organizácie Jednoty dôchodcov v Rakovnici. S pomocou a podporou OO JDS a OcÚ bol vytvorený organizačný výbor. Jeho účastníci myšlienkou vzniknu potrebnej organizácie podporili, zvolili si riadiace orgány podľa stanov a mňa za predsedu ZO JDS.

Začiatky v každej činnosti sú väčšinou veľmi ťažké. Mal som šťastie, že zvolený 7-členný výbor prekypoval aktivitou a bol mi veľmi nápomocný. Zaviedli sme „štábnu“ kultúru v organizácii tým, že sme našu činnosť riadili plánom práce a jeho kontrolou podľa uznesenia v zápisnici a zavedením pokladničnej knihy. Finančné toky boli iba z členských príspevkov, ktoré boli stanovené vo výške 2,- Sk, z ktorých sme odvádzali 1,- Sk pre okres. Dotácie neboli a naša činnosť bola zameraná výlučne len na prácu, ktorá si nevyžadovala finančné zdroje. Čistili a opravovali studničky v chotári, vrúbľovali ovocné dreviny... Podľa možnosti sme sa snažili dostupnými prostriedkami získavať finančné prostriedky, a tým si vylepšovať aktívnu činnosť a rast členskej základne.

Každoročne sme organizovali posedenie pri studničke v Hānclovej dolinke. Bolo to ľahko dostupné a veľmi

pekné miesto, kde sa každý účastník cítil príjemne. Okrem malého občerstvenia sme sa zamerali na prednáškovú činnosť. Všetci získali prepotrebne informácie s rôznym zameraním ako napr. história obce, zdravotníctvo, sociálne zabezpečenie, doprava, ochrana seniorov pred podvodníkmi... Zamerané prednášky odprezentovali naši rodáci MUDr. Zuzana Kurcinová, Ing. Vladimír Hlaváč, Ing. Ladislav Sedlák, Mgr. Mária Sabová a príslušníci polície. Posedenia sme pripravovali aj s prítomnosťou Mgr. Márie Sabovej s Mgr. Lubou Birkovou.

V tom období sme využili na získanie finančných prostriedkov aj prezentácie celoštátne organizované na predaj rôznych produktov. Na akciách bola aj kultúrna vložka za účasti našich popredných umelcov najmä spevákov a hudobných skupín. Zdarom bola doprava na miesto stretnutia a späť. Za počet účastníkov organizácia získala finančný bonus. Nám nešlo len o nákup, ale predovšetkým o zážitok z umeleckého prejavu známych hercov a skupín.

Kladne môžeme hodnotiť i našu činnosť pri individuálnej starostlivosti našich členov. Na rokovaní výboru sme

sa uzniesli, že našich členov oceníme formou uznania a verejného poďakovania na výročných schôdzkach. Robili sme návštevy dlhodobochorých, zúčastnili sa na pohrebe aj pridaním kvetín na hrob odchádzajúceho. Súčasťou spoločných stretnutí bolo symbolické ocenenie našich členov pri životných jubileách, čo bolo prejavom spolupatričnosti a osobnej úcty. Všetko, čo sme robili, získavalo dôveru organizácie, čo sa prejavovalo i tým, že naše rady sa rozširovali a členská základňa rástla rok čo rok.

Organizácia v obci si našla pochopenie i v starostvi obce, obecnom zastupiteľstve. Od vedenia obce sme dostali niekoľko ocenení za prospešnú činnosť ako nepolitická organizácia budovaná a zameraná na blaho a dobro žijúcich dôchodcov.

Ako najstarší člen základnej organizácie nemôžem zabudnúť na veľmi milú udalosť, keď na 10. výročie našej organizácie k nám prišiel sám predseda ústredia Dr. Kamil Vajnorský, poďakoval sa nám za našu prácu a odovzdal významné ocenenie pre 10-tich našich členov. Bola to oslava aj za účasti krajského predsedu, okresného ako aj predsedov ZO jednotlivých obcí.

(pokračovanie na 6. strane)

Význam a úloha včely medonosnej je v prírode nezastupiteľná

Včela medonosná. Jej existencia na našej planéte sa odhaduje na 100 miliónov rokov. Najstarší nájdený zachovaný organizmus včely bol zaliaty v jantári a jeho vek vedci odhadli na 25 miliónov rokov. Znamená to, že včela sprevádza človeka celou jeho existenciou. Včelárstvom (predtým brtníctvom) sa ľudia zaoberali od najstarších čias. Počas celého stredoveku patrila medzi základné zdroje obživy, pretože bol, až do vynájdenia rafinácie, jediným sladidlom. Prvá zmienka o včelárení a mede na našom území bola zaznamenaná gréckym filozofom Priscusom v roku 448.

Význam a úloha včely medonosnej je v prírode nezastupiteľná. Včela sa opeľovacou činnosťou podieľa z pomedzi všetkého hmyzu asi 70 %. Okrem opeľovacej činnosti poskytuje včelárovi veľmi užitočné a liečivé produkty. Okrem medu je to peľ, perga, materská kašička, včelí jed, vosk, propolis a trudi homogénat. Netreba zabudnúť ani na terapiu včelím vzduchom alebo na liečivé účinky vody „oziarenej“ včelami. Liečivým účinkom včelích produktov na ľudský organizmus sa zaoberá apiterapia, ktorá je najviac rozvinutá v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu. Svoje miesto si našla aj na Slovensku.

Podľa údajov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR bolo v roku 2017 na Slovensku okolo 18 000 registrovaných včelárov, ktorí obhospodarovali okolo 290 000 včelstiev.

Chovu včiel sa v prvej polovici minulého storočia venovali najmä ľudia vzdelaní. V dedinskom prostredí to boli prevažne učitelia a farári. Neskôr sa aj v našej obci chovu včiel začali venovať aj ľudia iných povolání, prevažne remeselníci, ktorí si vedeli vyrábať úle a včelárske náradie svojpomocne.

Odhadovaný počet chovaných včelstiev na území obce sa pohyboval medzi 100 až 150 úľov, rodín. Včely sa chovávali predovšetkým na produkciu medu a vosku. Ostatné produkty sa využívali len sporadicky.

Včelárit' v rokoch po oslobodení začalo viacero občanov, nie všetkým sa darilo rovnako, mnohí po počiatočnom neúspechu včelárenie zanechali. Mnohým sa naopak darilo tak, že si zadovážili kočovné vozy a za výdatnej-

šou medovou znáškou začali kočovať. Kočovalo sa na agát, lipu, maliny, datelinu a lesnú medovicu. Kočovanie na repku olejnú ani na slnečnicu nebolo u našich včelárov vyhladávané. K úspešným včelárom patrili Ludovít Benko, Ján Benko, Zoltán Kožár, Ladislav Benko, Ludovít Koltáš, Ladislav Tuza, Dezi-der Róth, Ondrej Benko, Ladislav Lindák, Ondrej Lorko, Ing. Ladislav Sedlák, Mladoň Boško, Július Jamrich, Vladimír Fábian, Ján Franciška, Stanislav Blahút. V súčasnej dobe sa včeláreniu venujú Ludovít Šmelko, Július Adamec, JUDr. Ivan Gallo, Ing.

Ondrej Lorko.

V 60-tych a 70-tych rokoch minulého storočia do rozvoja včelárstva negatívne zasiahla chemizácia poľnohospodárstva a zavlečenie roztoča Varroa destructor, tzv. klieštika z Ázie do Európy. Následky týchto negatívnych zásahov sa prejavujú dodnes.

Albert Einstein vo svojom známom výroku povedal: „Ak zahynie posledná včela, ľudstvu ostanú len 4 roky života“. Preto chráňme životné prostredie a vytvoríme podmienky pre život a rozvoj včielkam tak, aby spolu s človekom prežila ešte mnoho tisíc rokov. *Ing. Ondrej Lorko*

Činnosť ZO JDS očami prvého predsedu

(pokračovanie z 5. strany)

Vzhladom na moje pribúdajúce roky a zdravotný stav som predsedníctvom odovzdal riadne zvolenému novému vedeniu na čele s predsedom Mgr. Ladislavom Fabiánom, ktorý túto organizáciu doviedol až do 20. výročia jej vzniku. Svojim prístupom, novými nápadmi, vysokou aktivitou a osobnou angažovanosťou dokázal urobiť veľmi veľa v prospech organizácie a členov. Široká škála jeho činnosti a pôsobnosti sa dostane do histórie ZO JDS. Dovolím si vo svojom mene poďakovať mu za všetko, čo urobil pre našu organizáciu. Bola to veľmi dobrá výmena na poste predsedu. Jeho organizačné schopnosti mu priniesli uznanie a povedomie ZO JDS, v rámci okresu vzrástlo tak, že sa stal i predsedom okresnej organizácie, podpredsedom krajskej organizácie.

Za svoju prácu bol som veľmi poctený, že ako predseda, ktorý viedol ZO JDS v Rakovnici 10-rokov sa mi dostalo vysoké ocenenie Vy- znamenie 1. stupňa JDS za

dlhoročnú a obetavú prácu, dobrovoľnícku činnosť, pomoc a spoluprácu v prospech rozvoja organizácií JDS a v prospech staršej generácie. Osobne s predsedom OO JDS Mgr. Ladislavom Fabiánom som ho prevzal z rúk predsedu Krajského samosprávneho kraja Ing. Rastislava Trnku pri príležitosti Mesiaca úcty k starším v roku 2018. Prevzatie významnosti bolo slávnostné v Košickom múzeu za prítomnosti všetkých krajských zástupcov i s kultúrnym programom. Musím sa priznať, že na tento akt nikdy nezabudnem a mám za to, že sa to netýka len mojej osoby, ale všetkých našich členov, ktorí sa podieľali na vytváraní dobrých podmienok pre lepší a krajší život našich seniorov, dôchodcov.

Keď sa spätne pozriem na čas zakladania našej ZO JDS a na súčasnosť, je to neporovnateľný rozdiel čo do aktivity a možnosti viac sa venovať dôchodcom. To ma veľmi teší, lebo viem, že celá činnosť sa ubera správny smerom a stále prispieva k pokojnému prežitiu jesene žitia

seniorov a dôchodcov.

Záverom mojich spomienok si dovoľujem poďakovať všetkým členom, výboru za dôveru, ale aj tým, ktorí našu členskú základňu navždy opustili a pozerajú sa na našu činnosť zhora. Novému vedeniu ZO JDS a členom prajem veľa pevného zdravia, šťastia pri tvorivej, aktívnej činnosti, aby sa naši dôchodcovia v pohode dožívali čo najviac rokov v pokoji vo svojej organizácii, pri svojich rodinách a predovšetkým v mieri.

Úplne na záver použijem citát, ktorý sa týka každého seniora, dôchodcu: „Človek je taký krásny, aká krásna je jeho duša, taký veľký, aké je jeho srdce, taký starý, nakoľko sa cíti, taký silný, ako dokáže pomáhať slabým a taký šťastný, ako sa vie tešiť z maličkostí, ktoré naplňujú naše ideály“. Všeobecne sa vraví: „Staroba nie je choroba, ale to sa týka každého jedinca, preto ju znášame do samého konca. Život je ako pohár naplnený vrchovato a nakoniec si ho sami vypijeme.“

S úctou Ondrej Bradáč

OKNOM ARCHÍVU DO MINULOSTI

Vážení čitatelia, vzhladom na to, že záujem o archívy zo strany verejnosti neustále vzrastá, rozhodli sme sa aj touto formou poskytnúť rôzne zaujímavosti (príspevky, informácie) o udalostiach vo vašej obci. Veríme, že články z „dávnej minulosti“ budú pre vás zaujímavé a radi si ich prečítate.

Kolektív rožňavských archivárov

Svadba v Rekeni

Anton Pavlík, štátny učiteľ vo svojom príspevku v slovenskom nezávislom menšinovom týždenníku Šafárikov kraj z roku 1935 opisuje zvyklosti svadby v Rekeni.

Rekeňa bola prvou čistou slovenskou obcou ležiacou pri ceste z Rožňavy do Štítnika. Nárečie bolo ešte zachované, no kroj pomaly vymieral. Dodržiavali ho už len dievčatá a ženy. Zachovaných bolo mnoho zvykov, z ktorých zaujímavým bola svadba.

Deň pred svadbou, obyčajne v piatok večer, dievčatá chodili spievať pod okno budúcej nevesty a mladému zaťovi. Neveste v piatok večer spievajú:

„Išlo diavše na Dunaj na vodu, vzelo ono tri vedrá zo sobú, do edniho vodišku nabralo, ej mamó mojã lúbi, o mne nezapomente, do druhého solzami nalélo, ej, mamó mojã lúbi, o mne nezapomente, ej, a s tým tretím do Dunaja skoklo, ej, mamó mojã lúbi, o mne nezapomente,“

Iná:

„Jajže Zuza švá nám naháš, kot sa tak od nás odberáš, vet vám nahám strom zelený, strom zelený pred dvermi, na tom strome biala šatka, to vám dievšeta pamétká.“

Keď dievčatá vypsievali pár piesní zavolala ich nevesta s plačom do izby, kde sa s nimi lúčila a pritom ich hostila vínom a koláčom.

Svadba začínala v sobotu o 10. hod. ráno. Hostia ne-

vesty išli k neveste, zaťovi do jeho domu. Zvykli pozvať aj 100 osôb. Hostom najprv dali koláče, kávu, guláš a pálenku. Potom išli zaťovi hostia, na čele s ním po nevestu.

archív obce

Pred domom nevesty, dievky nevesty zvykli vítať zaťa spevom. Hostia nevesty robili pred domom bránu reťazou alebo drúčkom. Keď mladého zaťa po dlhej jednačke prepustili a dievčatá svoje vypsievali, voviedol družba mladého zaťa do izby a tam ho „pripovedal“ k staršiemu nevesty (odporučil do priazne). Potom družba doviedol nevestu a odovzdal dlhými rečami mladému zaťovi. Za tým si mladoženich s nevestou vymieňali dary, on jej dal čizmy, čepec a šatku, ona mu dala pierko, košelu, kapesník a vetvičku z rozmarínu. Tie veci potom vložili do košíka a dali ich na okno, kde boli až do konca svadby.

Po pohostení išli na sobáš. Najprv išli muzikanti, za nimi nevesta s družbou,

potom mladoženich s družičkou a za nimi v rade ostatní hostia. Cestou muzikanti hrali a hostia spievali, mimo iných piesní aj tieto:

„Tia rekensia zvony, ak tia smutne zvonã, tej našej Zuzičke pártu z hlavy složã. i pártu, i vence, pre teba mládenec a mojo piarečko pre teba dievečko.“

Pred kostolom muzikanti hrali do tanca, svadobní hostia tancovali a družba s mladoženichom sa jednali s mendikom, aby ich pustili do kostola.

V kostole pred oltárom jedna žena stála za mladým zaťom, iná za nevestou a tá mala v servítke zabalený koláč. Keď vychádzali z kostola, tento koláč rozlomili niektorému dievčatu na hlavu a rozdávali ho dievčatám, aby sa skôr vydali. Pred kostolom tancoval mladoženich s mladoženou jeden tanec a po od- bavení úradných výkonov farárom celý sprievod sa uberal k domu mladuchy.

Cestou spievali napr.:

„Už s tou našou Zuzou zo sobášu idú, Zuzička našã, ej vera som je, mamó nevašã, lem som čuhajova, šva me do smerci dochová.“

Po príchode do domu nevesty pohostili ich opekancami a makovým cestom, nevesta ďakovala rodičom za výchovu, ženich za ženu.

Za tým musel družba nevestu od prítomných dievčat kúpiť. Po kúpe naložili výbavu nevesty na voz, na ktorom držali ovenčenú jedličku. Nevestu volali dievčatá von spevom:

„Poď von, poď von, Zuza krásna, už na voze tvojá kasna, na té kasne tri periny, už te Zuza vyplateli.“

Preletel vtášok šez vysoký dášok, to je smutná novina, Ber že se ty Zuza, už ti je čas hodina.

Veď se já vyberám už na tretí týždeň a vybrať se nemažem, Moju milú matku, velikom úpadku, zanechať ich nemažem.“

Potom sa posadila nevesta na voz pod jedličku a so spevom sa viedli do domu ženicha.

Na dvore mladého zaťa sa spievalo:

„Dajte, že nám dajte na ložičku medu, vet zmo vám privezli nevestičku mladú, dajte, že nám dajte, na ložičku soli, vet zmo vám privezli nevestu po voli.“

Vo dverách domu matka vítala nevestu a dala jej cukor a koláč, ona trochu z toho odkúsila a ostatné hodila cez hlavu hostom. V izbe ešte družba odporúčal nevestu a ona za seba hovorila.

Večer prišli ženy z domu nevesty a doniesli so sebou koláče, ktoré starejší rozdával. Nevesta sa medzi tým ukryla a keď ju našli, oddali ju družbovi. Ten ju so ženami odvie- dol ku susedom a tam ju „zavili“ obliekli do ženských šiat. Družba jej sňal veniec a závoj a odniesol ho na vidličke starejšiemu, ktorý ho zapichol do povale nad stôl, kde visel do konca svadby.

Zavíjanie robili len ženy a pritom spievali piesne i nie celkom mravného obsahu. Keď bola nevesta preoblečená, sadla si a ženy ju bozkávali, nosili jej dary. Potom so žartami ju odviekli medzi hostí. Za tým bola veľká večera. Jedlá nosil družba a ku každému niečo povedal. Po večeri žartovali, spievali a tancovali až do rána.

Počas svadobného obradu sa stále veľa jedlo, pilo a tancovalo.

Zdroj: MV SR, Štátny archív v Košiciach, pracovisko Archív Rožňava, Šafárikov kraj, 1935

Celé generácie s úctou spomínajú na SNP

Dátum 29. august 1944 sa spája s jednou z najvýznamnejších udalostí novodobých slovenských dejín. Uplynulo 76 rokov od chvíle, keď slovenský národ naplnil svoju túžbu po slobode, završil svoje národno-oslobodzovacie úsilie a vyjadril svoju vôľu žiť ako slobodný v spoločenstve európskych národov.

Tohto roku sa oslava začala 29. augusta o 13.00 hod. rozhlasovým okienkom. Pokračovala slávnostným aktom spojeným s položením vencov k pamätníku SNP a ukončila zapálením Vatry slobody.

Oslava pokračovala o 16.00 hod. pri pamätníku SNP v Parku slobody. K účastníkom osláv sa prihovarila starostka obce Ing. R. Uhrinová. Prejavila hrdosť a obdiv našim občanom, ktorí „našli v sebe odhodlanie a odvahu,

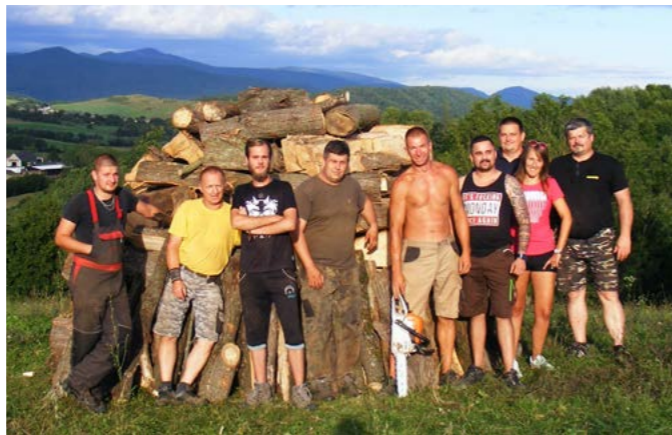

Rozhlasové okienko oživilo starú tradíciu vysielania. Program bol pestrý. Striedali sa zaujímavé piesne, básne. Ťažiskom vysielania bol príhovor predsedu ZO SZPB Ing. O. Lorke. Pripomenul, že: „Do povstania sa zapojili aj obyvatelia, našej obce. Žiaľ, dnešného výročia sa nedožil už ani jeden z priamych účastníkov povstania, ani nikto z priamych účastníkov bojov v 2. svetovej vojne. Napriek tomu, že už nie sú medzi nami, patrí im naše podakovanie za ich odvahu, za ich utrpenie, za ich bolesti a strádania.“ Zvlášť im podakoval za 76 rokov života v mieri. Zdôraznil potrebu realizácie odkazu SNP slovami: „Je na nás, aby sme niesli štafetu ich bojového odkazu a svojou každodennou prácou, svojimi protivojnovými občianskymi postojmi viedli neustály mierový boj za svet bez vojen, krívd a utrpenia.“

postaviť sa za spravodlivosť, za náš národ. Patrí im náš obdiv, naša vďaka, naša spomienka a nehynúce uznanie, za to čo pre nás všetkých urobili. Riskovali svoje životy v boji za svoju vlasť, slobodný život jej obyvateľov, bojovali za zachovanie ľudskosti. Účastníci Povstania sú hrdinovia, na ktorých sú hrdé všetky generácie od roku 1944, pretože bojovali o právo na život, právo za slobodu, právo na národnú a štátnu existenciu.“

Vo vzťahu k SNP dala na vedomie širokej verejnosti potrebu uchovať tradíciu osláv. „Netreba zabúdať, treba spomínať a veriť v to, v čo verili práve títo hrdinovia. Berme si z nich príklad a hľadajme dostatok sily a odvahy na obranu hodnôt demokratického právneho štátu, slobody, spravodlivosti a ľudskej dôstojnosti.“

Tradične kultúrnou vlož-

kou k oslavám prispeli členovia ZPOZu pri OcÚ svojimi piesňami.

Vyvrcholením tohtoročných osláv bolo zapálenie Vatry slobody na „Kopani“ o 19.30 hod. Týmto aktom

sa oslavy ukončili za hojnej účasti obyvateľov obce i s rodinami.

Vatru zabezpečila obec so starostkou i za pomoci hasičov, poslancov aj ďalších dobrovoľníkov. *-sb-*

Obec im bude i naďalej nápomocnou rukou

Rok 2020 je významným a jubilejným i pre organizáciu JDS v Rakovnici, ktorá oslávila 20. výročie od jej vzniku. Na 20-ročnej ceste existencie sa organizácia musela popasovať s viacerými nepriemernými udalosťami a prekážkami, no na druhej strane svojim aktívnym prístupom a odbodlaním všetko zvládla a dnes funguje a má viac ako 60 členov. Organizácia sa zapojila do viacerých aktivít, ktoré prispeli k rozvoju obce a zlepšili kultúrny a spoločenský život nielen našich seniorov.

Aj v tomto roku mala naplánované viaceré aktivity, bohužiaľ vzhľadom na pandémie a vysoký vek členov, nemohla ich zrealizovať. Jednou z najdôležitejších akcií JDS v Rakovnici mala byť spoločenská udalosť príležitosti 20. výročia, ktorá by sa niesla v spoločensko-kultúrnom podtónu. Po zvážení rizík, ktorým by sa vystavili členovia a hostia tejto milej udalosti, vzhľadom na koronavírus sa udalosť nezrealizovala a odložila na neurčito.

Želám organizácii, členom ZO JDS veľa zdravia a sily, aby zvládali i naďalej organizovať športové a iné podujatia, na ktorých sa stretnú, porozprávajú navzájom,

upevnia priateľské vzťahy a prídu na nové myšlienky, pretože dobrá spoločnosť a dobrí ľudia, sú pre každého z nás ten najlepší liek, hlavne ak človek pociťuje samotu. Obec i naďalej im bude nápomocnou rukou, pretože život seniorov a ich cítenie, je pre každého z nás dôležitým ukazovateľom v sociálnom živote.

Prajem celej organizácii, aby rozširovala svoju základňu, ktorá je pevným kameňom ich úspechu. V neposlednom rade želim všetkým veľa zdravia a životného elánu.

S pozdravom a úctou ostáva
Ing. Radoslava Uhrinová
starostka obce Rakovnica

V čase internetu je dobre zanechať po sebe stopu aj na papieri

Netreba zabúdať na dôležité udalosti v našej obci. Jedným z nich je aj dôležitý medzník v našom spoločenskom a kultúrnom živote a to 20. výročie Rakovnických obecných novín, prostredníctvom ktorých sa dostáva obec do povedomia. Propagácia našej obce, spoločenského, kultúrneho i športového života je previazaná s týmito novinami.

Každé číslo je niečím iné, dôležitejšie. Sú prvotným niečím výnimočné, pretože zachytáva udalosti, ktoré ovplyvňujú naše životy pestrý a bohatý obsah. Šéfredaktor dáva priestor osloveným občanom na vyjadre-

nie svojich pocitov, názorov na činnosti a dianie v obci, získava od nich informácie, ktoré spracuje očami novinára.

Každé číslo obecných novín poskytuje dôležité informácie a oznamy potrebné pre život v našej obci, poskytuje informácie o kultúrno spoločenských a športových akciách organizovaných obcou, o chode obce, ako aj o zachovaní tradícií či nárečia. Pretvárajú našu snahu, prácu a vynaliezavosť v jeden celok a to tým, že každé číslo je zrkadlom snahy a odhodlania urobiť správny krok k občanom obce.

Treba si uvedomiť, že v dnešnej dobe internetu, kedy sa všetko dozvieme prostredníctvom sociálnych sietí, je pekné zanechať po sebe stopu aj na papieri, pre lepší rozhľad o živote v obci.

Veľká vďaka patrí tvorcovi a zároveň šéfredaktorovi páňovi Dr. Jozefovi Sabovi, CSc., redakčnej rade, či ďalším ľuďom, ktorí boli vždy nápomocní pri tvorbe a písaní novín. Do ďalšieho obdobia želim Rakovnickým obecným novinám udržanie kvalitnej úrovne, nové a inšpiratívne nápady, ktoré prispievajú k oživeniu a upútaniu čitateľa, veľa zdravia a zaujímavých článkov.

S pozdravom a úctou

Ing. Radoslava Uhrinová
starostka obce Rakovnica

Vyznanie ku Dňu obce

Poznám jedno miesto

Poznám jedno miesto, môjmu srdcu milé,
kde som preživala detstva sladké chvíle,
kde som uvidela prvú zlatú hviezdu,
kde ma otec viedol k slávičiemu hniezdu
a matka moja láskavá piesňami,
kde slnko najkrajšie svietilo nad nami.
Kde najsladšia bola čierna skyva chleba,
kde pred zlobou kryl nás najkrajší kus neba.
Kde zvečera zneli spevno z veže zvony
a vánok uspával rozkvitnuté stromy...
Je to môj domov.
Je to najzväčnejší dar,
za ktorý v tejto chvíli
zo srdca ďakujem práve vám!

Zo srdca ďakujem

Zo srdca ďakujem práve vám, obyvateľom obce,
za cvengot kosa, za vôňu sena, za čistý chotár,
za družnosť pri spoločnej práci,
za zvyky a obyčaje, ktoré ste v Rakovnici vytvárali,
zachovávali a priúčali k nim
svojich potomkov, nás všetkých.

Veľa príbehov

Veľa príbehov, veľa osudov prešlo za 693 rokov existencie našej obce.
Poľnohospodárstvo a baníctvo bolo základom obživy a rozmachu.
Mužské a ženské práce určovali charakter rodiny a súžitia.
Zemiaky, obilniny a zelenina bez chémie boli základom potravy.
Voly, kravky, kone, spoločné dvory sú už hlbokou minulosťou.
Vždy to bol muž, žena, deti, rodina, súkromné hospodárenie i družstevné.
Všetko prepojené láskou k životu, úcte a pokory.
Vždy tu bola láska popretkávaná piesňou.
Láska je večná, silný motív – tak pre ľudí, ako aj pre obec.
Strážme si ju a pestujme čistú a poctivú.

-ma-

Krátke informácie

(pokračovanie z 2. strany)

Vysychajú

Vysychanie smrekov je nový jav. Zo zeleného stromu je za krátko hnedý. Túto zmenu môžu spôsobiť huby, plesne, hmyz (drevokazný, podkôrový, vošky). Presnú príčinu zistí odborník.

Vypílené

Cintorín bol ohrozený starou suchou lipou a suchým smrekom. Na základe súhlasu Odboru Ochrany prírody a krajiny sa výrub uskutočnil 30 júna. Bola to dobre premyslená a uskutočnená akcia za pomoci siedmych dobrovoľníkov.

Prvá etapa

Po nepriemerných skúsenostiach z minulosti starostka obce preventívne pristúpila k úprave koryta potôčika, ktorý tečie vedľa RKC kostola. V prvej etape bol v dňoch 20. – 21. júla mini bagrom vyčistený potok v kritickej časti. V druhej etape sa vyčistí nános pod mostom smerom na „Za chrásko“.

Nové hniezdo

Bociani sa u nás cítia dobre. Podľa pozorovania viackrát sa snažili postaviť si ďalšie hniezdo. Ich snahu sme tvrdo ignorovali z jednoduchého dôvodu. Postaviť ho chceli na komíne súkromného domu i na komíne bývalej Jednoty. Mohli by sme im byť ústretoví. Stačila by dohoda obce s ochranármi, ktorí by postavili nový stĺp blízko starého hniezda. Aj u nás sa stáva, že na jar bocianí súperia o možnosť hniezdenia.

Štiepkovanie

Prvým krokom bolo spiliť staré, choré stromy na cintoríne. Druhým pripraviť a uložiť drevo. Tretím likvidovať konáre štiepkovaním za pomoci techniky čo sa stalo 20.07.2020.

Vedeli ste

Blízko kostolíka pod Tureckou medzi stromami je postavený veľký drevený kríž. Pátrali sme prečo je práve tam. Podľa občanov pamätníkov je postavený na mieste, kde bol v minulosti cintorín.

Kondícia obce je na dobrej úrovni

Vážení spoluobčania, nachádzame sa v zložitom období. Ocitli sme sa v situácii, ktorú si pred pár mesiacmi dokázal predstaviť len málokto. Nikto z nás si na začiatku roka nepredstavoval rok 2020 v znamení vírusu COVID-19, ktorý obrozil ľudstvo a v nemalej miere poznačí aj ekonomiku celej našej krajiny. Môžeme sa len domnievať čo je príčinou, čo sa stalo, že našu planétu postihol neznámy vírus. Musíme sa však zamyslieť, že je to akési odzrkadlenie a varovný prst nad tým, že ľudský život závisí od nás samých, od našej tolerancie, rešpektu a disciplíny.

V našej obci sa šírenie vírusu nepotvrdilo, za čo patrí vďaka každému z Vás. Za Vaše pochopenie, seba-disciplínu pri dodržiavaní opatrení, ktoré sme museli a naďalej musíme rešpektovať a dodržiavať.

Každým dňom sa situácia mení a je, žiaľ, stále naliehavšia. Vážne informácie z posledných dní nás všetkých zaväzujú zmeniť doterajšie návyky, obmedziť spoločenské stretnutia. Je vhodný čas na zásadné prehodnotenie hospodárenia verejných financií a na úpravu postupov. Už pri tvorbe rozpočtov na roky 2020, 2021 a 2022 nám bola zrejmá skutočnosť, že to bude ťažké rozpočtové obdobie. Tušili sme, že dôjde k poklesu výnosu dane z príjmu fyzických osôb a aktuálny vývoj ekonomickej situácie potvrdzuje, že tento pokles nebude len krátkodobého charakteru, ale že bude mať trvalejší charakter. Napriek tomu, že sme k tvorbe rozpočtu pristupovali veľmi zodpovedne a opatrne, museli sme prehodnotiť jeho čerpanie v jednotlivých oblastiach. Zvýšili sa nám výdavky na dezinfekciu nielen verejného priestranstva, ale aj interiéru. Zvýšené hygienické opatrenia vstúpili do popredia a mesačne mŕime zvýšené finančné prostriedky na ich zabezpečenie.

Tým chceme upriamiť pozornosť na fakt, že sme nemohli realizovať všetky plánované investičné akcie z rozpočtu obce. Boli sme

nútení podriaďovať sa danej skutočnosti a vynaložiť finančné prostriedky na akcie súvisiace so zabezpečením zdravého života našich občanov. Touto cestou by som chcela poprosiť občanov o pochopenie a dať im prísľub, že prostriedky vynakladáme na základe schváleného rozpočtu, avšak s rozumom a prihliadnutím na výpadok podielových daní k 13.08.2020 o 7 631 €. Nevieme teraz povedať, či je to konečný výpadok, alebo sa bude ešte prehlbovať, preto budeme radšej opatrní. Štát obciam a mestám poskytol pomoc formou bezúročných návratných finančných pôžičiek, ktoré majú eliminovať výpadok podielových daní, no to by pre našu obec znamenalo navyšenie splácania úverov. Finančnou analýzou sme si urobili obraz, či naša obec zvládne bežný chod a financovanie a spolufinancovanie rozrobených investičných akcií a zatiaľ sa nejdeme zadlžovať. Obec tohto roku dofinancovala strechu na budove materskej školy vo výške 40 000,- € z dotácie a 200,62 € z rozpočtu obce, dokončila prístavbu požiarnej zbrojnice, kde musela dofinancovať vykonané práce vo výške 5 139,04 € z dotácie a spolufinancovala 6 544,38 € z rozpočtu obce. Tieto záväzky boli prenesené na úhradu dlžnú z roku 2019. Pripravili sme plán na obnovenie pamätníka SNP v miestnom parku, ktoré budeme realizovať so získanej

dotácie. Projektové výzvy sú i naďalej pre nás veľmi podnecujúce. Vypracovali sme projekty, na základe ktorých môžeme získať finančné prostriedky nad rámec rozpočtu obce. Z Ministerstva financií sme získali dotáciu na výstavbu tribúny na futbalovom ihrisku, avšak skôr, než začneme realizovať samotnú výstavbu, musíme majetkovo vysporiadať pozemky, na ktorých bude tribúna stáť. Z Ministerstva vnútra nám bola priznaná dotácia na údržbu a úpravu vojnových hrobov. Úspešní sme boli aj pri rozhodovaní o pridelení finančných prostriedkov od Dobrovoľnej požiarnej ochrany na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia Dobrovoľného hasičského zboru v Rakovnici. Veľkú radosť nám urobilo pridelenie dotácie na vybudovanie verejnej internetovej siete „Wifi 4EU“ Na základe vypracovanej cenovej ponuky sme vybrali najlacnejšieho investora.

Z rozpočtu obce sú plánované ešte ďalšie investičné akcie spojené s asfaltovaním výtlkov na obecných komunikáciách, rekonštrukciou priestorov obecného úradu. Triedenie odpadu je kľúčovým faktorom šetrenia finančných prostriedkov z rozpočtu obce. Nakoľko naša obec separuje odpad v takmer 50 % miere, nezvýšili sa nám náklady na uskladnenie odpadu. Vždy apelujeme na separáciu, pretože každým percentom zvýšenej separácie, môžeme žiadať viac finančných prostriedkov z envirofondu. Tohto roku sme vďaka separácii získali takmer 600 eur. Som hrdá na vás všetkých, že našu obec v oblasti odpadového hospodárstva zaradili do kategórie vyspelá.

Počas tohto obdobia sme úspešne vyriešili úpravu cestovného poriadku autobusov cez spodnú časť dediny s platnosťou od 13.12.2020.

Podpísali sme memorandum k vypracovaniu strategického plánu pre zapojenie sa do výziev, ktoré sú priebežne vyhlasované.

Ďalšou oblasťou, ktorej sa venujeme so zvýšeným záujmom je starostlivosť o obecný cintorín. Obec zabezpečila ozvučenie cintorína z nevyčerpaného úveru obce. Od evanjelickej cirkvi sme získali do majetku obce pozemok pod budovou, ktorá je toho času ešte majetkovo nevyšporiadaná, avšak v blízkosti budúcnosti plánujeme aj túto budovu ohodnotiť zaradiť do majetku obce. Koseniu a údržbe priestorov obecného cintorína venujeme zvýšenú pozornosť. Výrub drevnín nielen v areály cintorína, ale v celej našej obci prebieha na základe obhliadok a podnetov od obyvateľov, pričom každý jeden podnet je dôkladne posúdený pracovníkmi životného prostredia. Pri vydávaní súhlasu na ich výrub sa prihliada na druh a zdravotný stav dreviny, jej funkciu a význam pre životné prostredie. Niektoré podnety sa posudzujú dlhodobo, skúma sa stav dreviny v rôznych ročných obdobiach. K niektorým drevinám navrhnutým na výrub sa vraciame niekoľkokrát, kým rozhodneme o ich výrube. Tak to bolo i pri výrube stromu na miestnom cintoríne. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým obyvateľom, ktorí boli ochotní v rámci svojho voľného času prísť pomôcť s výrubom a vďaka ich šikovnosti nedošlo k žiadnym škodám na majetku. Zároveň moje poďakovanie patrí i tým, ktorí nás o stave drevín pravidelne informujú a tým prispievajú k ochrane nášho životného prostredia.

Ak chceme zveľaďovať a skrášľovať naše životné prostredie, nevyhnutne k tomu patrí i údržba trávnatých plôch. Snažíme sa pravidelne kosiť trávnatý porast, avšak

personálne možnosti máme obmedzené a tak i údržba prebieha v rámci týchto možností. Touto cestou prosím občanov aj o individuálne skrášlenie svojho okolia, nakoľko aktívni zamestnanci vykonávajú údržbu v plánovaných intervaloch, ktorá je vzhľadom k nestálemu počasiu často obmedzená.

S hrdosťou konštatujem, že sa nám v čase sprísnených protiepidemiologických opatrení podarilo zrealizovať viacero vydarených kultúrno-spoločenských a športových podujatí. Kultúrny život v našej obci nezastavil ani vírus COVID-19. Zorganizovali sme pre občanov našej obce krásny víkend spojený s oslavou Dni obce, svätou omšou v kostole sv. Magdalény a tradičným magdalenským futbalovým turnajom. V auguste sme ešte oslávili SNP tradičným aktom pri pomníku SNP a zapálením vatry nad obcou. Pozitívne hodnotím najmä to, že aj keď účasť bola veľká, seba-disciplinovanosť všetkých účastníkov a dodržiavaním a zabezpečením opatrení zo strany obce sme všetko zvládli a zabavili sa. Situácia sa však začiatkom septembra zhoršila, v rožňavskom okrese sa potvrdili pozitívne prípady a vzhľadom k danej situácii sa zrušil výstup na Plešiveckú planinu aj Deň baníkov. Niekedy je lepšie niečo zrušiť, odložiť ako ohroziť ľudský život. Mrzí ma aj zrušenie osláv výročia založenia JDS v Rakovnici, ale výbor sa zhodol na zrušení akcie do odvolania. Máme naplánované aj ďalšie akcie spojené s kultúrnym zážitkom, ale uvidíme aká bude epidemiologická situácia, o čom Vás budeme priebežne informovať.

Existencia a aktívna činnosť spolkov a organizácií pôsobiacej v Rakovnici patrí medzi obrovské prednosti. Rada by som pozdvihla ich reprezentáciu a pomoc a touto cestou im poďakovať. Ďakujem Dobrovoľnému

hasičskému zboru, ktorého členovia boli v tomto roku ocenení predsedom Košického samosprávneho kraja za ich výpomoc v karanténnom centre v Rožňave, za ich aktívnu pomoc pri prípravách Dní obce, pri stavení vatry SNP ako aj za bezpečnostný dohľad, vďaka čomu prebehli tieto akcie bezproblémovo. Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska sa zaslúžila o pravidelnú údržbu pamätníkov pri príležitosti výročia SNP, vyzdvihujem ochotu jednotlivých členov, bez ktorých by tie akcie boli neúplné. Stolnoteniový klub sa postaral o brigádu spojenú s kosením a údržbou obecného cintorína. Banický spolok v rámci brigády spojenej s kosením areálu bývalej materskej školy taktiež prispel ku skrášleniu nášho životného prostredia. Veľké ďakujem patrí Zboru pre občianske záležitosti. Je to spolok aktívnych občanov našej obce, ktorí sa ochotne starajú o všetky kultúrne akcie organizované obcou, či sú to uvítania detí do života, občianske pohreby alebo spoločenské posedenia. Vážim si snahu Katky Nociarovej, ktorá aktivovala tých najmenších a svojou trpezlivosťou ich pripravila na verejné vystúpenia, ktoré majú vždy veľký úspech. Všetci svojou dobrovoľníckou prácou priložili ruku k dielu, aby naša dedina rozkvitla, zviditeľnila sa len v tom najlepšom svetle. Bez nich by obec stratila svoju identitu.

Ďakujem za spoluprácu všetkým našim občanom i rodákmi. Z nich by som rada vyzdvihla naše rodáčky Katku Stojňovú a Miriam Gallovú, ktoré bezodplatne, len pre dobrý pocit, prišli a podporili moje myšlienky k spájaniu ľudí v našej obci, k udržiavaniu vzájomnej úcty a dobrých medziľudských vzťahov. Veľká vďaka patrí koordinátorovi Vladimírovi Kóňovi, ktorý nikdy nepovie nedá sa to, ale hľadá možnosti, ako zvládnuť prekáž-

ky, aby sme všetko urobili čo najlepšie. A nezabúdam ani na aktívnych pracovníkov, ktorí svojou tvrdou prácou prispievajú k tomu, aby naša dedina bola udržiavaná, sú vždy nápomocní pri všetkých aktivitách riadených starostkou alebo koordinátorom. V neposlednom rade ďakujem všetkým poslancom obecného zastupiteľstva ako aj pracovníkom obecného úradu za ich čas, ktorí venovali v prospech rozvoja obce, v prospech zlepšovania ich spoločenského aj kultúrneho života. Zamestnancom, ale hlavne klientom denného stacionára, ktorí bezplatne získali od spoločnosti Orange vďaka sponzorskému daru pána Mareka Gabonaya dezinfekčné a hygienické balíčky, chcem popriať veľa zdravia a sily, aby nám aj tento rok vlastnoručne pomohli s vianočnou výzdobou a ak budú šikovní a zvládnu vyrobiť viac ozdôb, budem rada, ak si ich budú môcť kúpiť aj naši spoluobčania a spomenuli si, že aj starí ľudia, ktorí

už čo-to prežili, majú ešte chuť pracovať ak vedia, že to druhých poteší...

Záverom chcem podotknúť, aby sa aktívni a ochotní občania nedali odradiť nepriazňou, kritikou, či inými negatívami, ktoré sa občas po organizácii akcií v obci šíria. Pracujme na zlepšení a robme všetko s plným nasadením tak ako doteraz, nedovoľme vyhrať závisť a škodoradosti. Samospráva dáva možnosti vplývať a ovplyvňovať dianie v obci, a to v akejkoľvek oblasti, kde je dominantný občan obce. Zhodnocovanie ho motivuje k lepšej činnosti, pretože žiadna práca nie je taká, aby nemohla byť ešte lepšia. Našej obci dávajú život občania svojou prácou, postojmi a práve preto chcem byť aj v nasledujúcom období s vami vo veľmi úzkom kontakte, budem počúvať vaše názory, námety a pripomienky. Obec Rakovnica má veľmi dobrý potenciál stať sa rýchle sa rozvíjajúcou obcou.

Starostka obce

Ing. Radoslava Uhrinová

Vážení občania,
Obec Rakovnica Vás srdečne pozýva na slávnostný akt
**odhalenia pamätnej tabule
pri príležitosti 100. výročia narodenia
a 30. výročia úmrtia
Heleny Mišurdovej,**

ktorý sa uskutoční dňa **23. októbra 2020**
pred budovou denného stacionára.

Súčasťou slávnosti bude aj odovzdávanie Ceny obce in memoriam a prezentácia osobnosti Heleny Mišurdovej. Program podujatia bude včas zverejnený na úradnej tabuli, na webovom sídle obci a v miestnom rozhlase.

Srdečne Vás pozývame.

KRONIKÁR OBCE

Obec Rakovnica hľadá zodpovednú osobu na pozíciu kronikár obce, ktorá by zaznamenávala kultúrne, spoločenské a iné významné udalosti, ktoré prispievajú k rozvoju našej obce písaním kroniky. Jedná sa o osobu, ktorá má o dianie v obci živý záujem a ktorá si dokáže vytvoriť pozitívny vzťah k dokumentácii tohto diania. Prípadní záujemcovia o kronikársku činnosť – kronikár obce, môžu sa **prihlásiť na obecnú úradu** alebo na **starosta@rakovnica.sk**, kde im budú podané podrobnejšie informácie.

Stredoveký kostolík patrónky obce sv. Márie Magdalény

Kostolík sv. Márie Magdalény pod Tureckou je úžasným dokladom viery a úsilia našich predkov zachovať kresťanstvo. Má svoj duchovný, historický, kultúrny význam. I napriek obecným snahám sa mu nedostáva patričná pozornosť zo strany vlastníkov i pamiatkárov. Mimo ich záujmu všetko chátra, stráca sa a v prípade malieb mizne pred očami.

Náš stredoveký kostolík ponúka neopakovateľnú atmosféru, závan starých čias, kedy sa človek pozeral na svet inými očami ako dnes. Je jednoduchý až strohý bez honosnej výzdoby a predsa pôsobí vznešene. Stáročia dominoval osade a potom dedine ako jediná stavba prevyšujúca svoje okolie.

Stál a naďalej stojí na svojom mieste viac ako šesťsto rokov, i napriek záchranným prestavbám i prístavbe stále ostáva tým istým pre mnohé generácie. Jeho nevelké rozmery, vnútri ešte zmenšené hrubými múrmi, aj dnes stesľujú skromnosť a najmä pokoru, s ktorou boli postavené a udržiavané na oslavu pána Boha.

Malý, nádherne jednoduchý kostolík nad terajšou dedinou je dielom rúk jej pôvodných obyvateľov, ktorí mu dali formu a život. Bol a je tu stále pre nás. Aj keď sa dedina premiestnila k rieke, kde sú postavené dva kostoly väčšie a pohodlnejšie – katolícky a evanjelický, na kostolík pod Tureckou sa nezabudlo. I keď už nebol dennodennou súčasťou nášho života, uvedomujeme si, čo všetko znamenal pre tých, čo ho stavali. Je symbolom, kolískou našej existencie.

V polovici 17. storočia,

v roku 1658, postihol kostolík požiar. Po jeho oprave dostal nový, v súčasnosti zachovaný oltár. Na konci 17. storočia snáď v súvislosti so „zázračným prameňom“, ktorý vyviera neďaleko kostolíka, sa významná pamiatka stala pútnickým miestom. Výnimočnosť miesta potvrdil a pápež Pius VI. v roku 1796. Poškodené časti muriva boli dostavané, kostol dostal nový inventár a bol zasvätený sv. Márie Magdaléne, patrónke obce. Od tých čias sa používa ako pútnické miesto.

Pri sťahovaní ľudí a dediny do údolia k rieke zanikli jednotlivé domy a kostol začal chátrať. Poslední obyvatelia Róthovci a Gajdoš Janči sa tiež presťahovali. Kostolík osirel a bol odkázaný na počasie. Najcitlivejšou časťou bola krytina – šindeľ. Rokmi chátral a tak sa ničila i celá budova.

V šesťdesiatych rokoch minulého storočia sa kostolík dostal do kritického stavu, a preto sa skupina baníkov a dobrovoľníkov dohodla, že budovu zachránia. Nazhromaždili potrebný materiál, postavili novú strechu a zvnútra obložili strop smrekovým drevom. Všetko sa udialo pod vedením Štefana Tótha (Eštván báčho) a jeho

manželky Heleny Tóthovej rodenej Leštákovvej (Ilónény), ktorá bola dlhé roky kostolníčkou v kostolíku.

Po smrti Štefana a Heleny Tóthovej starostlivosť o kostolík prevzala ich dcéra Mária (Helena) Šmelková s manželom Ludovítom Šmelkom. Desiatročia sa s úctou a oddanosťou vo viere starali o kostolík. Po smrti Márie Šmelkovej a za pomoci pána Šmelka sa ich nasledovníčkou stala Gitka Leštáková. Motiváciou pre ňu bola jej mama, ktorá „bola katolíčkou a ona si vrúčne želala, aby sme nezabudli na sv. Magdalénku, aby sa na tento sviatok schádzali celé rodiny, veriaci i návštevníci.“ Svoje rozhodnutie odôvodnila aj tým, že: „Miesto na ktorom je kostolík je posvätné, nevyčísliteľnej hodnoty, s dobrou vodou, magické s jedinečnou polohou, skvost našej histórie. A je tu aj preto, aby sme nezabudli na to odkiaľ sme a kam patríme.“

Nezabúdame na iniciátorov, vykonávateľov, majstrov, vďaka ktorým sa kostolík zachránil. Boli to: Belák Ondrej, Lešták Ondrej, Belák Ladislav, Fabián Ľudovít, Fabián (Mánik) Ondrej, Bradáč Ľudovít, Kožar Peter. Pri stavbe im pomáhali mládeni: Milan Lešták, Ondrej Lešták, Vlado Fábian, Vlado Belák. Od toho času do dnes má kostol miesto šindľovej strechy plechovou so zastrešenou predsieňou (o polovicu menšou ako bola pôvodná) s podporou kovových stĺpov.

Dr. Sabo

V súčasnosti sa kostolík používa na bohoslužobné účely raz do roka po sviatku sv. Márie Magdalény, v nedeľu. Od roku 2012 omšu slúžia saleziáni z Rožňavy. Každoročne sa na nich zúčastní okolo 150 ľudí. Účasť je pohyblivá a do veľkej miery ju ovplyvňuje počasie.

Slávnostná svätá omša sa tohto roku uskutočnila v nedeľu 26. júla. Hladký priebeh bohoslužby už roky zabezpečuje Gitka Leštáková, ktorá má na starosti kostolík spolu s kľúčami. Každý rok sa omša koná pred vchodom do kostolíka v krytej predsieni. Vstup bol pekné a vkusne vyzdobený kvetmi, nachystané lavice na sedenie, starodávne stoličky, pultík na uloženie svätých pomôcok.

Omšu celebroidal farár z Rožňavy za účasti cca 110 ľudí. Po skončení omše sa sprievod odobral k prameňu, ktorý bol posvätený. Počasie prišlo veriacim a všetkým zúčastneným. Bolo slnečno a teplo. Zážitky príjemné, na duši hrejivé, požehnané.

Dr. Sabo

Rakovnické obecné noviny ★ Vlastník: Obec Rakovnica ★ Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obecný úrad, Rakovnica č. 150, PSČ 049 31 tel.: +421 58 788 35 00, e-mail: obec@rakovnica.sk ★ Periodicita: Štyrikrát ročne ★ Registrácia: Ministerstvo kultúry SR EV 3478/09 IČO vydavateľa: 00328677 ★ ISSN 1339 - 3138 ★ Šéfredaktor: Dr. Jozef Sabo, CSc. ★ Zástupca šéfredaktora: Ing. Ondrej Lorko

Technický redaktor: Bc. Juraj Kováč ★ Redakčná rada: Ondrej Doboš, Jakub Doboš, Henrieta Silicaiová
Tlač: Roven Rožňava, s.r.o. ★ Náklad: 230 výtlačkov ★ Distribúcia: Zadarmo do všetkých domácností v Rakovnici ★ Neprešlo jazykovou úpravou
Príspevky prijímame v elektronickej forme ★ RON nájdete aj na www.rakovnica.sk ★ Dátum uzávierky: september 2020

Súhlas so spracovaním osobných údajov. Obec Rakovnica ako vlastník Rakovnických obecných novín (RON) oznamuje, že s účinnosťou od 25.5.2018 aktualizovala zásady ochrany osobných údajov, ktoré uplatňuje pri svojej činnosti v procese spracúvania osobných údajov, a to s ohľadom na nadobudnutie účinnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) a zákona č.18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci RON ide najmä o zverejňovanie informačných materiálov z činností, akcií, podujatí, udalostí v obci s použitím mien a fotografií.